Rəsmi Paris istədiyinə nail olmayacaq

Fransa nə qədər cəhdlər etsə də, müstəmləkəçilik siyasətini yürüdə bilməyəcək

Yüz illərdir ki, sərhədlərindən minlərlə kilometr uzaqda yerləşən ölkələrdə müstəmləkə siyasəti yürüdən Fransa bu gün özü yaratdığı problemlərin məngənəsindədir. Müstəmləkəçilik zülmündən cana doymuş xalqlar artıq rəsmi Parisin əsarəti altında yaşamaq istəmədiklərini daha sərt şəkildə və qətiyyətlə bəyan edirlər.

Emmanuel Makron rejiminin problemi təkcə müstəmləkə ölkələrindən eşidilən etirazlar, iğtişaşlar deyil. Rəsmi Paris ölkədəki sosial-iqtisadi problemlərin həllinin də öhdəsindən gələ bilmir. Təəssüf ki, Emmanuel Makron hökuməti daxildəki problemlərin həllini axtarmaqdansa, onlardan yaxa qurtarmağa cəhd edir. İctimaiyyətin diqqətini ölkənin əsas problemlərindən yayındırmaq niyyətilə daha çox xarici siyasətlə diqqətləri çəkməyə çalışır. Emmanuel Makron hökuməti bir əli ilə Yeni Kaledoniyada, Afrikada, Fransa Polineziyasında, Mayotda, Korsikada və başqa müstəmləkə altında saxladığı ölkələrdə azadlıq tələb edən xalqların mübarizəsini boğmağa, onları yenə də əsarəti altında saxlamağa çalışır, bir əli ilə isə Cənubi Qafqazda suyu bulandırmağa, sülhün bərqərar olmasının, möhkəmləndirilməsinin qarşısını almağa can atır.

Özünü Ermənistanın havadarı, dostu kimi göstərməyə çalışan Emmanuel Makron hökuməti, əslində, ən böyük pisliyi bu ölkəyə edir. Otuz ilə yaxın Azərbaycanın iyirmi faiz ərazisini işğal altında saxladığı dövrdə də Ermənistanın havadarları çox oldu. Bir sıra ermənipərəst dövlətlər, beynəlxalq təşkilatlar Azərbaycanın Qarabağ və Şərqi Zəngəzur ərazilərində Ermənistanın işğalının uzanması üçün əllərindən gələni etdilər. Sülh missiyasını yerinə yetirmək adı altında, əslində, Ermənistana şərait yaradırdılar ki, silahlı qüvvələrinin mövqeyini Qarabağda, Şərqi Zəngəzururda möhkəmlətsin, alınmaz hesab etdikləri istehkamlarını qursun. Ermənistan silahlı qüvvələri həmin müddətdə təxribatlar törətdilər, nəinki Azərbaycan Ordusunun mövqelərini, hətta cəbhədən uzaq olan dinc sakinlərimizin yaşayış yerlərini də iriçaplı silahlardan intensiz olaraq atəşə tutdular. Nəticədə atəşkəs dövründə də Azərbaycanın həm hərbçiləri, həm də mülki şəxsləri şəhid oldular. Fransa kimi demokratiyadan, hüquqdan, ədalətdən danışan dövlətlər və bir sıra beynəlxalq təşkilatlar isə Ermənistanın bu cinayətkar əməllərini "görmədilər".

2020-ci ilin sentyabrında Ermənistan silahlı qüvvələrinin təxribatı səbəbindən başlayan İkinci Qarabağ müharibəsində Azərbaycan Ordusu öz şücaətini, peşəkarlığını göstərdi. 44 gün ərzində işğalçıları məğlub edərək Qarabağı və Şərqi Zəngəzuru azad etdi. Dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin yanvarın 7-də yerli televiziya kanallarına müsahibəsində diqqətə çatdırdığı kimi, bu gün sanki Ermənistanın arxasında duran kimi görünən və onları Azərbaycana qarşı yeni provokasiyalara, təxribatlara təhrik edənlər çox güman ki, axıra qədər onların arxasında durmayacaqlar. "Necə ki, 2020-ci ildə və ondan sonrakı dövrdə dura bilməmişlər. Ona görə yox ki, durmaq istəmirlər, sadəcə olaraq Azərbaycan bu imkanları verməyəcək".

Fransa, Hindistan kimi ölkələr silah-sursat verməklə Ermənistanı astanasında olduğu sülh danışıqlarından uzaqlaşdırmağa, yaxın qonşusu olan Azərbaycanla yenidən münaqişəyə, müharibəyə sövq etməyə səy göstərirlər. Ancaq Ermənistan yenidən Cənubi Qafqazı münaqişə ocağına çevirməyə cəhd etsə, onun alovlarında yanan elə özü olacaq.

Fransa hökuməti riyakar, qarayaxma əməllərindən əl çəkmir. Yanvarın 29-da Senatda müzakirələr zamanı Fransanın Avropa və xarici işlər naziri Jan Noel Baro növbəti dəfə Azərbaycanın Fransanın dənizaşırı ərazilərinə qondarma müdaxiləsi ilə bağlı iddialar yaymağa cəhd göstərdi. Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat katibi Ayxan Hacızadənin Fransa Senatında səsləndirilən iddialara dair şərhində bildirdiyi kimi, bu, Fransanın Yeni Kaledoniyanın yerli əhalisinin tələblərinə qarşı hərəkətsizliyini ört-basdır etmək cəhdidir: "Məhz Fransa hər zaman regional məsələlərə qarışaraq, Azərbaycanın sülh və sabitliyi bərpa etmək istiqamətində apardığı prosesi pozmağa çalışıb".

Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat katibi diqqətə çatdırdı ki, Bakı Təşəbbüs Qrupu bir QHT kimi Fransanın müstəmləkə siyasətini və dənizaşırı ərazilərdəki problemlərini ictimaiyyətə çatdırmağı hədəfləyir, bu cür qrupların işini gözdən salmaq cəhdləri dekolonizasiya prosesini sarsıdır: "Yalnız keçən il güc tətbiqi nəticəsində azı 14 nəfərin həlak olduğu və bir çox insanın yaralandığı Yeni Kaledoniyanın yerli əhalisinə qarşı repressiya siyasətinə son qoymaq əvəzinə Azərbaycana qarşı şantaj Fransanın xarici siyasət strategiyasının nə qədər faydasız olduğunu nümayiş etdirir".

Görünən odur ki, Emmanuel Makron hökuməti yarıtmaz daxili və xarici siyasəti səbəbindən yaratdığı problemlərdən çıxış yollarını başqalarını günahlandırmaqda, şər-böhtan atmaqda görür. Müstəmləkəçilik dövrünün bitdiyini, xalqların öz ölkələrində əsarət altında yaşamaq istəmədiklərini, müstəmləkəçilərdən qurtulmaq üçün mübarizə apardıqlarını bilə-bilə müxtəlif bəhanələrlə həqiqəti ört-basdır etməyə çalışır. Lakin davam edən proseslər göstərir ki, rəsmi Parisin cəhdləri gözlədiyi, umduğu nəticələri verməyəcək.

Zöhrə FƏRƏCOVA,
"Azərbaycan"

Azərbaycan.- 2025.- 2 fevral (№ 23).- S.9.